

 Librarian of Congress
Washington, D. C.

 AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

 SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 145

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, JULY 26, 1948

LETO L. -- VOL. L.

VESTI IZ SLOVENIJE

SPOR MED KOMUNISTI. — Lani v jeseni so komunisti ustanovili poseben osrednji urad vseh evropskih komunistov z naslovom Kominform (komunistični informacijski urad). Sedež novega urada je postal Belgrad, torej za Moskvo najsvetlejšje mesto komunističnega verstva. Zapadni reakcionarji so rekli, da ta urad ni nič drugega kot obnovitev Kominterne, to je komunistične internacionale ali skupne komunistične stranke za ves svet. Oni za železnim zaštorom so to sveto tajili. Rekli so da je samo informacijski urad, ki pa da nima nič komande. Sedaj se je pokazalo, da ima vso komando in da je ta komanda v resnici

komanda Moskve same. **TITO V KOMUNISTIČNEM MLINU.** — Ta Kominform s seдеžem v Belgradu je začel mleti Tita, ki ima sedež v istem Belgradu. 28. junija je izbruhnil med komunisti spor, ki grozi, da Tita z njegovimi medaljami vred zmelje v prah. Spor je že nekaj mesecev star; marsikaj se je o njem vedelo. Vendar je koncem junija izbruhnil s tako silo, da se je ves svet začudil in so za par dni stopili drugi svetovni dogodki v ozadje. Po razlagah komunistov je že 20. marca ruska komunistična stranka poslala jugoslovanski komunistični stranki pismo, kjer našteva to

(Dalje na 2. strani)

Rusi so zapustili Jugoslavijo

Atene. — Iz Beograda se je vrnil v Grčijo svetnik grške ambasade v Belgradu. Povedal je, da so člani sovjetskih misij in tehnični svetovalci Sovjetske Unije, ki so delali v raznih jugoslovanskih uradih, skupno s svojimi družinami zapustili Jugoslavijo. To se je delalo zelo tajno, pa je prišlo na dan, ko so jugoslovanski carinski uradniki hoteli pregledati prtljago nekoga Rusa, ki je napravil protest in povzročil afero. Grški diplomatski uradnik tudi pove, da je ukinjen ves zračni promet med Belgradom in Tirano, glavnim mestom Albanije.

Južni demokrati se bodo vrnili

Washington. — Predsednik Truman in pa predsednik Demokratske senator J. Howard McGrath sta imela ponovne razgovore o nastopanju demokratske stranke v prihodnji volilni kampanji. Ključna sta več članov vodstva stranke in volilnih mož iz posameznih držav, da se izdelajo načrti za volilno kampanjo v vseh državah USA.

Senator McGrath je izjavil, da trdno pričakuje, da Južni demokrati ne bodo dolgo vztrajali izven stranke in bodo vselej dobrodošli, kadarkoli se bodo vrnili.

Tri na dan

Ameriška vlada je začela segati po glavnih komunistih. Ko bodo enkrat ti na varnem, pridejo morda na vrsto manjše žabice, sopotniki, tovariši in taki. Prihodnji kongres bo začel baje čistiti na celi črti. Je že čas!

Platforme, ki jo je sprejela Wallace-jeva stranka (tretja komunistična, progresivna, ali kar je že) ne bomo študirali. V odboru, ki je platformo cimpral, je bil tudi pisec Lojze Adamič, kar dovolj jasno pove, kaj je v platformi.

Tito je že oblekel spokorno oblačilo in moledva v Moskvo: nikar, bratci, saj nisem nič hudega mislil! Mi mislimo, da bo ta glas spokornika odletel od neizprosniš ušes rdečih motogcev v Moskvi ki nikoli ne odpuste. Prej ali slej bo šel po gobe kakor so šli vsi ki so hoteli biti večji kot je politbiro v Kremliu.

Za stanovanja in zaposlitev beguncev na farmah

New York. — Ustanovila se je posebna organizacija za pomoč beguncem kmetom v Evropi. Imenuje se Christian Rural Overseas Program. Amerikanski farmarji, ki žele pomagati svojim stanovskim tovarišem med begunci ali ki bi mogli sprejeti kakega kmeta, kmetkega delavca ali kmetko družino na svoje farme, naj to prijavijo ali direktno NCWC War Relief Services, New York, ali pa organizacijam, ki so tam vključene. Slovenci smo vključeni v NCWC potom Lige slovenski katoliških Amerikancev. Slovenski farmarji v Ameriki naj torej prijavljajo Ligi v kolikor bi mogli sprejeti kako begunsko kmetko družino ali pa poedine osebe, kot delavce na svojih farmah. Povdarjamo, da se ne zahteva nič drugega kot samo to, da imajo begunci gotovo, preskrbljeno stanovanje in zaposlitev, ki jim jamči vse vzdrževanje. Nadškofija Cincinnati je že javila, da ima stanovanja za 292 beguncev in 255 služb — zaposlitev. Poleg tega je nabrala 58.000 dolarjev za kritje prevoznih stroškov.

Konvencija Wallace-ove progresivne stranke

Philadelphia. — Zbor komunistov — sopotnikov, raznih opozicijonalcev in užaljenih veličin, se je zbral na kongresu tretje stranke. Kongres je sprejel program, ki je zelo podoben programu komunistične stranke v Ameriki. Delegati so sklenili, da se bo stranka imenovala Progresivna stranka. Izvolili so soglasno Henry E. Wallace-a za predsedniškega kandidata in senatorja Glen Taylor-a za kandidata za podpredsednika.

Predsedniški kandidat Wallace je v svojem govoru hvalil Rusijo in napadal ameriško zunanjo politiko. Dve sta bili glavni zahteve: Amerikanci naj gredo ven iz Berlina in Amerikanci naj vsemu svetu pokažejo vse skrivnosti atomske bombe, atomskega orožja in vseh modernih pridobitev znanstvenih raziskavanj. Toliko slabe kritike o Združenih državah tudi zlepa noben komunistični govornik ni izpregovoril, kakor je to storil Wallace na konvenciji. V svojem nastopnem govoru je govoril tako doslovno v interesu Sovjetske zunanje politike, da bi mu v Moskvi boljega nastopnega govora ne mogli napisati.

Med Slovenci v tujini V Venezueli:

Caracas, Venezuela. — V Venezuelo je prišlo šele nekaj desetnih slovenskih beguncev. Večinoma so zaposleni kot poljski delavci. Vlada Venezuele pripravlja obširnejši načrt za izboljšanje kmetijstva in za obdelovanje novih kompleksov zemlje. Zato bodo komisije v Evropi se nabirale poljedelske delavce, ki se žele tu naseliti. Od teh, kar nas je doslej sem priseljenih, smo pa le redki, kolikortoliko zadovoljni. Večino zdeluje tropična klima in težki delavni pogoji.

V začetku julija je naš rojak Vlado Kos priredil dva koncerta v zaključek dela svojih pevskih študij. Venezuelska publika je napolnila dvorano in mu priredila prisrčne ovacije. G. Kos je imel prav lep uspeh. Maloštevni Slovenci, ki smo tu, se veselimo napredka našega rojaka in mu želimo še novih uspehov.

V Kanadi:

Toronto, Ontario. — V soboto dne 17. julija sta bila poročena v Torontu G. Ferkulj Edo in gđ. Boh Ani. Ženin je doma iz Strug na Dolenjskem, nevesta pa iz Lga pri Ljubljani. Oba sta bila begunca v taborišču Špital ob Dravi ter sta pred 5 meseci med drugimi prišla iskat srečo v novo domovino Kanado. Ko sta bila se doma, gotovo nista mislila, da ju bo ljubezen združila tako daleč od rodne zemlje in dragih staršev. Poročne obrede s sv. mašo je opravil priljubljeni hrvatski duhovnik dr. Hraščanec. Prostore, kjer se je vršila očet sta dala na razpolago g. in ga. Šuklje. Dobrot kar ni hotelo biti konec. Kaj takega si v revni Avstriji, pa tudi doma v teh razmerah ne bi mogli privoščiti. Tako sta zopet našli srečo dve preganjeni slovenski srci. Vsi kanadski Slovenci, posebno še begunci, jima želimo polno srečo, z željo, da jo kaj kmalu nadaljujeta v naši lepi domovini!

Na to prvo slovensko begunsko očet v Torontu, je prišlo tudi več naših fantov, ki delajo na železniški progi v Finchu-u. Tudi deklet in fantov iz okolice je bilo nekaj. V lepi naravi je poskrbel za dobro voljo Nace s svojo harmoniko. Tudi naša lepa lovska pesem je privabila mnogo poslušalcev. Le škoda, da je bilo tako malo časa. Obljubili smo si, da se bomo zopet v sešli naši metropoli.

Uprava in uredništvo lista "Svobodna Slovenija", Victor Martinez 50., Buenos Aires, Argentina, prosita vse Slovence v Kanadi, posebno še begunce, da z svojim naročilom podpre edini slovenski protikomunistični emigrantski list.

Te dni pričakujemo večji transport naših deklet iz raznih begunskih taborišč v Avstriji. Z novimi doseljenci se bo naša slovenska begunska družina v Kanadi zelo povečala. Našim zakrknjenim sovražnikom to seveda ne gre v račun. Mnogi pa so že spregledali ter so našli v beguncih zavedne in iskrene prijatelje.

Vsem čitateljem "Ameriške Domovine", posebno slovenskim emigrantom v Kanadi pošljamo torontski Slovenci iskrene pozdrave. Bog Vas živi!

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

REVOLUCIONARNA VOJSKA ZA ŽELEZNO ZAVESO

Bruselj, Belgija. — Sem sta prišla dva oficirja, ki sta zbežala iz Ukrajine. Pravita, da sta člana ukrajinske revolucionarne vojske in sta prišla, da bosta prisostvovala seji komiteja za Ukrajino. Pripovedujeta, da revolucionarna vojska vodi borbo proti Stalinovi rdeči armadi. Revolucionarna vojska ima po besedah teh dveh, pet sto tisoč mož, je zavela 8 tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja v Ukrajini in popolnoma obvlada to ozemlje. Revolucionarna moči so se poprej borile proti nacistom, sedaj pa se proti ruskim rdečim teroristom. Vojski poveljuje general Taras Čupravik, Sovjetska unija kliče pod orožje vse mlajše letnike in je že začela vezovati milijone civilistov v avijonke, za parašutiste, za gerilsko vojskovanje in v uporabi modernega orožja. Civilisti morajo biti člani klubov, ki izvajajo to vezbanje.

Amerika bo obvladala težave v Berlinu

Washington. — General Lucius Clay je povedal, da bodo Združene države poslane še nove vojaške zrakoplove v Nemčijo, da zmagajo težave ruske blokade. Mi bomo mogli, je dejal, po zraku transportirati v Berlin okrog 4.500 ton dnevnih potrebščin. To bi bilo dovolj, da bi se lahko zbrali na hrano in premožnosti za najnujnejšo potrebo. Pozimi bomo trpeli mraz, če se bo blokada nadaljevala, vendar bo mogoče prestatiti in vztrajati. Ameriška vojska bo zgradila novo letališče v Nemčiji še pred prihodno zimo. Medtem se bo ameriška vlada trudila, da pride do sporazuma s Sovjetsko Unijo in general Clay je izrazil upanje, da se bodo odnosi med zavezniki v Berlinu uredili. Pravtako je Clay potrdil, da nobena stran ne želi uporabljati sile in da se bo vzdržal mir. Ni nobene potrebe za kake prenatrpane odločitve. General Clay je odpotoval nazaj na svoje službeno mesto v Berlin.

Obsojajo Tita — so za Stalina

Moskva. — 6 jugoslovanskih oficirjev, ki študirajo inženirstvo v Moskvi, je zahtevalo od vodstva jugoslovanske komunistične stranke, naj častno prizna svoje napake in jih popravi. V svoji vlogi pravijo: Brez Sovjetske Unije, brez boljševiške stranke in brez tovariša Stalina, ne more biti socialistične družbe in ne svobodne Jugoslavije. Mi, dijaki Stalirove akademije najodločneje protestiramo proti sovražni politiki, ki jo vodi Centralni komitej komunistične stranke v Jugoslaviji proti Sovjetski Uniji in boljševiški partiji ter tudi proti drugim bratskim komunističnim strankam.

Brauchtich gre domov

London. — Angleške vojaške oblasti so osvobodile vsake krivde bivšega nemškega maršala von Brauchticha. Izpustili so ga in mu dovolili, da se vrne nazaj v Nemčijo.

Gromiko odpotoval

New York. — Sovjetski delegat in namestnik zunanjega ministra Gromiko je odpotoval v Moskvo in je izjavil, da se ne bo več vrnil. Njegov naslednik je Jakob Malik.

Škof Dr. Rožman o komunizmu v Sloveniji

Zakaj je bil škof obsojen?

Urednik je vprašal škofa zakaj je bil obsojen na 18 let ječe in prisilnega dela. Škof je takole pojasnil:

Pri radiju sem sedel in poslušal mojo obtožbo in obsodbo. Računal sem na pravičnost Angležev in njihove vojne uprave v Celovcu, kjer sem takrat bil, da me ne bodo izročili. Nisem bil razočaran, res me niso. Odgovor na to, zakaj sem moral biti obsojen, je pa dala prav lepo obramba v procesu, ki je povedala resnico hote ali nehoče. Branitelj so mi postavili komunistični uradniki sami. Ta branitelj je takole govoril:

"Škof je moral odločiti, ali gre s papežem in dela po njegovih navodilih ali pa se odloči za ljudstvo. Škof Rožman je bil fanatičen pristaš papeža in zato se je odločil proti ljudstvu." — To so bile besede branitelja.

Treba je še dodati, je dejal Dr. Rožman, da je res škof bil ves s papežem in Cervkijo in se ni niti trenutek obotavljal v tem oziru. Škof je sprejel kot resnico kar je papež Pij XI. rekel in zapisal o komunizmu leta 1937 v svoji encikliki Divini Redemptoris.

Škof je predobro poznal taktiko komunizma med njegovimi verniki. Škof je vedel, da končne namene komunistične revolucije. Prav zato je bil popolnoma prepričan, da je brezbožni komunizem največja nevarnost izmed vseh, kar jih je kdaj grozilo malemu slovenskemu narodu v njegovi zgodovini.

Zato je škof iz ljubezni za svoj globoko pobožen katoliški narod, ki tako vdano in vneto časti Mater Božjo, začel učiti, opominjati in svariti svoje vernike pred nevarnostmi komunizma in njegovega brezboštva, zato je trgal komunistično masko narodnostne ljud-

bezni, pod katero so tedaj komunisti v Sloveniji skušali prikrivati svoje brezbožne in veri sovražne namene.

S tem si je ljubljanski škof nakopal veliko sovražstvo komunistov, ki so sklenili, da ga umore. Ker ga pa niso dobili v svoje roke, so ga obsodili v ječo v odsotnosti.

Sedaj priznavajo, da je res kar je trdil škof od začetka revolucije.

V zadnjem času, je nadaljeval škof, sem imel zadoščenje, ko so komunistični voditelji v Jugoslaviji javno in slovesno izjavili, da so tajno pripravljali takozvano Ljudsko fronto že od leta 1934, da torej prav ta Ljudska fronta ni nastala kot spontano gibanje za osvoboditve, ampak je bila od vsega začetka smiselno pripravljeno orodje komunistične stranke z namenom, da spravi Ljudska osvobodilna fronta komunistično stranko na oblast.

Prav to pa sem trdil in ugotovil v prvih začetkih in prav zato so me napadli. Sedaj trdijo isto komunisti sami, ko se skušajo braniti pred obtožbami Kominforme.

Škof je dodatno pojasnil, da še ne more povedati, kako je prišlo do tega, da je šel v inozemstvo, ker bi izpostavljati nekatera ljudi nevarnosti preganjanja.

Ko je urednik škofa vprašal, kaj misli o bodočnosti svojega naroda, je škof odgovoril: Sam Bog edini to ve.

Polzvedovalni količek

Sorodnike išče. — Pepca Zaletel, št. Pavel 41, P. št. Vid pri Stični, išče svojega sorodnika Franca Zaletel, ki je leta 1928 še živel na naslovu: 1406 — 1/4 Silver Lake, Los Angeles, California.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI MO NA BEGUNCEV

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON. — Združene države in Velika Britanija sta sklenili, da bosta za vsako ceno vzdržali svoj svoboden dostop v Berlin po zraku. Če bi Sovjeti skušali preprečiti še ta dostop, se bosta ti dve državi postavili v bran tudi s silo.

Zastopniki obeh veleil se posvetojuje v Londonu. Ambasadorski Zdrženih držav Smith je na poziv Marshalla odletel iz Moskve v Berlin, kamor je prišel iz Washingtona general Lucius Clay. Smith in Clay sta se posvetovala, nakar je Smith nadaljeval pot v London.

WASHINGTON. — Diplomatsko zastopstvo Združenih držav je prišlo na Podonavsko konferenco, ki se je bodo udeležili v Belgradu poleg Amerikancev zastopniki Francije, Velike Britanije, Sovjetske Unije, Ukrajine, Bulgarije, Romunije, Jugoslavije, Madžarske in Čehoslovaške. Ameriško zastopstvo bo zahtevalo svobodno plovbo po Donavi. S tem bi se povečala trgovina med vzhodno in zapadno Evropo in tako pospeševal Marshallov načrt za obnovo Evrope. Cel gospodarski položaj v Avstriji in Nemčiji, pa tudi v Grčiji, bi bil bistveno zboljšán, če bi te dežele mogle svobodno uporabljati reko Donavo kot prometno zvezo.

PARIZ. — Andre Marie je bil od parlamenta izvoljen kot prihodnji predsednik vlade in je dobil pooblastila, da sestavi vlado, ki bo branila interese republike in povrnila narodu vero v stalnost vseh republikanskih demokratičnih ustanov. Vlada bo sestavljena iz vseh strank izvenzemski komuniste in brez najožjih De Gaulle-ovih pristašev.

PAWLING, N. Y. — Politično javnost je iznenadil obisk bivšega ameriškega vrhovnega komandanta v Evropi, generala Eisenhowerja pri republikanskem voditelju Thomas Dewey-u. Oba sta po sestanku izjavila, da sta razpravljala o berlinski krizi in splošni sedani situaciji v Evropi. Eisenhower je po konferenci rekel: "Pozicija Amerike v Berlinu je moralno opravičena, v popolnem soglasju s slovensimi obljubami in sporazumom, zato moramo biti trdni in nepopustljivi. Jaz verujem, da še vedno ni nikogar na svetu, ki bi bil toliko nor, da bi želel rešitev izsiliti z orožjem."

Razne drobne novice iz Clevelanda in iz okolice

Proslava v kulturnem vrtu—

Včerajšnje kulturno, glasbeno in pevsko praznovanje v kulturnem vrtu je uspelo zelo pohvalno. Mnogo naroda se je odzvalo. Bilo je tudi vreme kot nalašč za to. Skupine narodov so nastopale v sijajnih kostumih in izvajale svoje narodne pleske. Slovenske skupine so nastopile zelo lepo; godbenik Bob Tamšek je sprejel tri sestre Železnikove: Lillian, Jennie in Josephino, ki so zapele tri slovenske in eno ameriško pesem z izbornim spremstvom harmonike. Prizor je bil še toliko lepši, ker so pevke nastopile v vencu slovenskih žena v narodnih nošah. Cel prizor je bil izvanredno lep.

Po glavnemu programu smo se Slovenci v našem vrtu še zabavali v prijetni domači družbi. Mnogi obiskovalci so posetili Baragov vrt, med drugimi tudi Mr. in Mrs. Jos. Zorc, dva sina in Mrs. Slana iz North Chicago.

Assesment—

Danes zvečer od šeste ure dalje bo v šoli sv. Vida pobirala assesment tajnica podružnice št. 25 S. Z. Zveze.

Vesel dogodek—

Deklico so dobili v družini Mr. in Mrs. Emil Bencar, 6309 S. Ave. Vse je bilo srečno, deklica je bila 8 funtov teška, mamica in hčerka sta že zdravi na domu. Materino deklisko ime je Annie M. Bandi. Mr. in Mrs. Lawrence Bandi sta sedaj petič stari ata in stara mama, Mr. in Mrs. Stefan Bencar, E. 177, pa že kar desetič. Bog daj srečo!

Peta obletnica—

V torek ob 8 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojno Agnes Korošec v spomin 5. obletnice njene smrti.

V Colorado—

Frances in Tone Klun iz 19206 Cherokee Ave. sta se podala na počitnice v Pueblo, Colorado, ki je rojstni kraj Frances Klun. Želimo jima srečno pot in zdravo vrnitev.

Znižanje prodajne takse —

Legislatura države Ohio je zmanjšala prodajno takso tako, da je določila, da se za male račune, ki znašajo do 41 centov od 1. avgusta dalje ne bo plačevala več nikakoli taksa. Za račune preko 41 centov pa se bo plačevala dosedanja taksa.

Zvišanje pokojnin—

Povišana je podpora za slepe in stare od 50 do 55 dolarjev na mesec. Zvišanje velja od 1. oktobra dalje.

Preskrba socialnih zavodov—

Legislatura je določila 3 milijone dolarjev nove pomoči za oddelek za socialno dobrodelnost in 1 milijon 500 tisoč dolarjev novih kreditov za hrano in gorivo v dobrodelnih zavodih.

Novi krediti za vso socialno pomoč države Ohio znašajo 6 milijonov 350 tisoč dolarjev.

Morilca so izsledili—

V Van Wertu, Ohio je policija po hudem boju in streljanju zgrabila enega izmed dveh morilcev, ki imata na vesti 6 umorov v zadnjih 14 dneh. Drugi morilec je bil ustreljen in je takoj na mestu spopada s policijo umrl. Žal je bil težko ranjen tudi policijski oficir Conn. Morilca se imenujeta John C. West in Robert M. Daniels.

NAROČNINA
 Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	JULY	1948
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
 \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 145 Mon., July 26, 1948

Stanovanje in zaposlitve za begunce

Objavili smo že, da je akcija za naselitev beguncem v Združenih državah dosegla lep uspeh, ki je v tem, da tistim, ki hočejo pomagati kakim begunski osebi ali družini, ne bo treba jamčiti za stroške vožnje po morju iz Evrope in ne bo treba imeti sitnosti z iskanjem, pisanjem in pošiljanjem raznih affidavitov, ki povzročajo stroške.

Ta lepa naklonjenost, ki so jo pokazale oblasti napram ubogim pregoncem, je dokaz, da resnično žele resno pristopiti k rešitvi tega težkega vprašanja in ozdraviti to strašno posledico druge svetovne vojne.

Ostane kot najvažnejše in najnujnejše, da preskrbimo za begunce in njihove družine dovolj stanovanj in zaposlitev. Po zakonu, ki je sedaj v veljavi, mora namreč vsak beguncem dokazati, da bo vložil prošnjo za vizo v Združene države, kje bo stanoval, kakšno stanovanje bo imela njegova družina in s kakšnim delom se bo preživljal. Če tega ne more izkazati in navajati, se mu viza ne izda. Poleg tega seveda mora imeti toliko sredstev, da lahko krije stroške vožnje od ameriške luke, kamor bo prišel, pa do mesta svojega stanovanja. To je pa tudi vse kar zakon zahteva.

Stanovanjsko vprašanje je v marsikaterih večjih mestih Združenih držav zelo težavno. Prav zato je zakonodajalec hotel to vprašanje tako rešiti, da se na eni strani ne bi moglo zgoditi, da bi pritok beguncem povečal stanovanjsko krizo, na drugi strani pa je hotel prepričati, da bi begunci prišli sem v upanju, da se bodo že kam spravili pod streho, pa bi tu morali ostati na cesti in bi povzročali za skupnost neresljive težke in mučne situacije.

Stanovanjsko vprašanje pa je težko samo v nekaterih središčih. Drugod se stanovanjska stiska ne čuti. Marsikje bi se brez težav dalo opraviti pod razmeroma ugodno streho še veliko ljudi in marsikje manjka delovnih rok, ki bi koristno pomnožile produkcijo in ustvarile pogoje za obstanek novim družinam.

Pomisli in vpoštevati je treba tudi to, da so begunci sedaj navajeni na življenje v taki bedi, da si je mi niti predstavljati ne moremo. Če dobi družina primerno sobo in priložnost za kuho, bo popolnoma zadovoljna. Samci bodo zadovoljni tudi če bodo prebivali skupno s kakim članom družine ali uslužbencem.

Begunci so po poročilih vse naših slovenskih poznavalcev kakor tudi po mnenju ameriških uradnikov in duhovnikov, ki že vsa ta leta delajo v taboriščih, zelo pridni in solidni ljudje, navajeni vsakega trdega dela. Poročila iz Argentine, Kanade in drugih dežel kamor so naši begunci že v večjem številu prišli, povedo, da so celo ljudje, ki so doslej opravljali takozvane poklice izobražencev z višjimi šolami kar brez ugovora sprejeli težka dela, da prežive sebe in svoje družine. Ni poročil o kakih sporih z gospodarji ali upravnimi oblastmi. Nasprotno, tam kamor je prišlo več slovenskih beguncem, so se domačini prepričali, da so to res dobri ljudje, skrbni gospodarji, ki vedno v redu plačujejo svoje obveznosti in pridno delajo. V vsakem delu se znajdejo in ga opravljajo z uspehom. Vse te dobre lastnosti so si begunci pridobili v večletnem trpljenju in pomanjkanju vsega osnovnega za človeku primerno življenje. Pomisli pa je treba tudi, da so med begunci v glavnem ljudje, ki so bili že poprej znani kot najboljši v svoji okolici, ker so ravno taki morali bežati pred revolucionarnimi tolpi, ki so nastopale ob takozvani komunistični osvoboditvi po sklepu premirja s Hitlerjevo Nemčijo. To so ljudje, ki so v življenju pokazali, da znajo pridno delati in solidno živeti, pa so vse sadove svojih rok vsled revolucije zgubili. Taki ljudje morejo biti samo v dobro in v korist kamor bodo prišli.

Sedaj je pa prilika, da se izkaže naša dejanska dobrotljivost in ljubezen. Preskrbeti stanovanje in zaposlitev ni pretežka zahteva za sedanje razmere v Ameriki. Z nekaj prizadevanjem moremo ameriški Slovenci dobiti prav lepo število stanovanj in služb za naše sorojake, ne da bi delali kako nadležno. Treba pa je vendarle tudi taki nalogi posvetiti primerno skrbnost in nekaj truda. Treba je marsikje povpraševati, poprositi. Treba je stanovanja in zaposlitve javiti, da bodo pristojni zanje zvedeli. Ne smemo se zanašati na druge. Večje število stanovanj in zaposlitev je mogoče nabrati le če sodelujemo vsi, prav vsi in vsak. Vsak Slovenec v Ameriki naj bi sebi naložil častno dolžnost, da preskrbi vsaj eno posteljo in eno zaposlitev. Saj ne bo za stonj, saj bodo priseljenci v redu plačevali najemnino, glavno je, da stanovanje in zaposlitev dobe.

Prosimo, da v tej akciji sodelujejo vse slovenske dobrodelne organizacije, župnijska društva, župnije slovenske same kolikor le morejo. Kolikor stanovanj in zaposlitev bomo preskrbeli, samo toliko in nič več naših ljudi bo moglo dobiti zatočišče tu v naši Ameriki. Prijavite vsa stanovanja in zaposlitve pisarni Katoliške Lige 10316 Barrett Ave. Cleveland 8, Ohio. Nikar ne odlašajte. To delo je nujno. Liga mora javiti stanovanja in zaposlitve takoj dalje, da se čim prej začne odbiranje beguncem v Evropi, ker bo itak trajalo še par mesecev predno bodo urejene formalnosti, da bodo ljudje mogli potovati. Liga vas prosi.

BESEDA IZ NARODA

GL. odbornikom, uradnikom in članstvu SMZ

Cleveland, O. — Že je polovico tega leta za nami, prav tako je za nami tudi desetletnica in konvencija naše Zveze. Kajne, bratje, čeprav imamo težko življenje, pa vendar čas hitro teče, vse gre z bliskovito naglico mimo nas. Vse hitro mine, le spomini nam ostanejo in ti so pa bolj, kakor smo si jih zaslužili. Za dobro imamo lepe spomine in nekako zadovoljenje; za slabo pa je obratno in največkrat tudi razočaranje. Nas je pač več vrst ljudi na svetu.

No, jaz bom imel dosti lepih spominov, ko sem ustanavljal podružnice tu in tam, kako so mi šli nekateri rojaki na roko še predno sem organiziral in zaprisegel odbore. Tega sem bil vesel bolj, kot če bi mi kdo ponudil polno pest dolarjev, samo da sem imel novo podružnico in seveda toliko več članstva pri naši Slovenski moški zvezi. Eno podružnico dogotovil pa brž za drugo gledal itd. Hodil sem na seje podružnic in tam vzpodbujal članstvo, sprejemal nove člane ter se udeleževal podružničnih veselice in prireditvev in žal tudi pogrebcev. Kakor je pač prišlo.

Vesel sem bil vselej, če sem videl napredek. Saj vemo, da iz malega raste veliko. Mnogo tistih, ki sem jih sprejel v SMZ, mi je šlo lepo na roko in so hodili z mano od hiše do hiše na agitacijo in so mi bili v pomoč, je tudi že poslo v večnost. Blag naj jim bo spomin!

Bratje, bodite nesebični, dobri in v resnici bratski med seboj, ker le tako bomo imeli res lep uspeh in boljše bodočnost. Vas bratstvo pozdravljam in ostajam za lepšo in večjo SMZ.

Anthony Rudman,
 točasní gl. preds.

Za našo okolico

Cleveland, O. — Nad vse drugo javno zanimanje bi moralo biti zanimanje za izboljšanje naše okolice — tu v sru naše nasebine, kjer sta utemeljena dva najvažnejša faktorja našega slovenskega naroda: **cerkev in narodni dom**.

Mnogo zanimanja je za mnoge ne tako važne stvari, pozabimo in prezremo pa nekaj kar je najvažnejše. S tej pa zgrabimo na čas in ne moremo naprej z napredkom kot bi lahko, če bi malo bolj močeno ravnali. **ORGANIZIRAJMO SE!** V mislih imam — narodno gospodarsko organizacijo.

Naj pokličem v spomin obe dosedaj taki poslujoči organizaciji: **ST. CLAIR — NORWOOD IMPROVEMENT** in **ST. CLAIR REHABILITATION CORPORATION**. Obe imati en isti pomen in namen. Prva obstoja, da se zanima boljša za politična vprašanja z opravi ki do mestnih uradov, da poslija resolucije za izboljšanje in proteste zoper ustanove, ktere nesebini škodujejo in so v kvar in nadlego. Druga korporacija pa je ustanovljena kot finančna ustanova, katera dejansko sodeluje za izboljšanje nasebine posebno novih krajev, ki so bili razdejani v plinski katastrofi, da se tam sedaj pozida nasebina. Obeh nameni pa so še večji in dalekosežnejši. Njih naloga je velika, kar je velika nasebina; velika, kakor so velike potrebe izboljšanja te okolice, ki pa ne velja samo za to okolico, ampak pač tako daleč na okrog kakor daleč žive in so naseljeni naši ljudje.

Mi moramo te organizacije ohraniti žive in aktivne v lastno korist. Za ohranitev naših stanovanjskih pravic in za ohranitev ponosa naše težkimi žulji in trdom pridobitve me-

tropole — rezidenčne in trgovske nesebine. Brez organizacije so in bodo vsa naša dela vseh let zamanj; z organizacijo pa si lahko ohranimo vse in ne samo to, pač pa se lahko tudi dvignemo in vse še veliko bolj izboljšamo.

V zadnjih letih smo poskušali s takimi organizacijami in imamo že uspehe za seboj. S prizadevanjem nekaterih mož je bila ustanovljena gori imenovana St. Clair Norwood Improvement organizacija, ki je takoj nastopila in se zavzela za mnoga izboljšanja, ki so tudi sledila. Organizacija je ohranila malo življenja v sebi in polagoma je začela umirati.

Redne seje so se vršile mesečno; uradniki, ki niso videli tistega zanimanja od strani občinstva, kakor so ga pričakovali in se potem tudi sami niso veliko več zanimali, kjati vsak je zaposlen v svojem delu in mora skrbeti za lastno družino, celokupna ali skupna korist pa pri tem trpi veliko škodo. Kje je krivda? Na nas vseh, ki se za take ustanove vse premalo zanimamo.

Saj ni treba posebej omenjati, kaj bi se na takih sejah razpravljalo, kar je drugod nemogoče, brez uspeha in koristi. Le na takih sejah, kamor se lahko pokliče mestne odbornike, učenjake ter svetovalce, tam se lahko govori in proučuje o stvarih, ki so v posebno korist stanovalcem dotične okolice. Mestno časopisje rado sledi in sprejem poročila takih organizacij in mestna zbornica jih odobrava, če vidi, da stanovalci in lastniki posestev tako želijo. Kar so si kje pridobili, so si pridobili samo z organizacijo. Nekateri mislijo, da je vse tako reči inogoče dobiti samo potom domačega kouncilmana ali vrdnega zastopnika.

To je že res, da on lahko veliko posreduje, toda skušna organizacija mora njemu prinesiti zahteve, o katerih se na takih sejah razpravlja. Councilman bo rad sodeloval s takimi organizacijami in to se posebno, če bo videl, da se stanovalci in lastniki domov zanimajo za izboljšave in da sami uvidijo razne potrebe. Dokler se ne bomo mi lastniki domov sami zavedali svojih potreb, ji tudi naš mestni zastopnik ne bo videl. Vse je odvisno le od nas samih — od našega zanimanja za svojo okolico.

Zamanj so vse pritožbe zoper razne neugodnosti, ki so naši nasebini v kvar, če se pa sami ne zanimamo za to in se ne udeležujemo sej organizacije, ki bi se za to lahko z uspehom zavzela in tudi kaj dosegla.

(Na zadnjih sejah sem sprevidel, da je treba nekaj napisati in ljudem povedati, kar je za njih lastno dobro. Pred par meseci je napisal precej krepak dopis John Ustar, ki se zadnje čase zelo trudi, da bi se kaj doseglo. On je tudi eden tistih, ki so pripomogli k zadnjemu božičnemu oklicanju St. Clair ulice s sodelovanjem mladega, tu rojenega Frank Jakšiča, ki je zadnje čase prevzel tajništvo pri omenjeni organizaciji. Videl sem tudi primerno udeležbo naših mož in žena, ki so se živahno zavzemali za to, da se ta organizacija oživi. Med njimi so bili živahni: trgovci Louis Mayer, Mrs. Azman, Mr. Česnik, John Zalar in še več drugih. Škoda, da ni bil navzoč tudi naš mestni odbojnik Eddie Kovačič in da niso navzoči še mnogi naši trgovci, katerih napredek je odvisen od tega, če bo nasebina izboljšana.

Rečem še samo to, da je sto in sto vzrokov, katere bi lahko našel, pa naj za enkrat zaustojim. Ta vrstice naj vam bodo samo v opomin, da se boste gotovo udeležili prihodnje

seje, ki se bo vršila v četrtek 29. avgusta. Seje se vrše v stsem posloppju SMD, soba št. 4 na St. Clair Ave. Gre se za korist vsakega posameznika in vseh skupaj. Te koristi so tako velike, da se jih ne more kupiti z nobenim denarjem. Ako pa postanete član te organizacije in podprete to organizacijo, boste z enim dolarjem priborili ali si izboljšali svojo lastnino za stotine dolarjev.

Anton Grdina.

Darovi za Ligo

Rev. Alojzij Madic nam je izročil naslednja imena darovalcev za priobčitev:

\$30.00 so darovali Mrs. Lucija Gregorič in Anna Ahaič.

Po \$10.00 so darovali: Mrs. Frances Koprivnik, Mrs. John Stare, Neimenovana, Mr. in Mrs. Frank Gorentz, Mrs. M. Thompson, Angela Perusek, Neimenovana: \$9.00. Mrs. Johana Serben: \$7.50. Mrs. Jos. Kocin: \$7.00. Mary Lautizar: \$6.50. Valentine Kalan: \$6.00.

Po \$5.00: John Prisel, Mrs. Cook, Mary Vidmar, Mrs. Schnuck, Antonette Mozin, Peter Volk, Catherine Starec, druž. Anziček, Emily Beg, druž. J. Bojanc, Mrs. Kranjc, Mary Bogovec, Neimenovana, Jacob Mulec, Ana Somrak, Mrs. Johana Weiss, Joseph Arch, Frances Stergas, Josephine Perusek, Jacob Jenko, Mr. in Mrs. John Turner, Johana Petrovic, Mrs. Ursula Strubel, druž. Peter Cemaraz, Anton Debevec, Mrs. Mary Mohorko, Mrs. Terezija Archul.

Po \$3.00: Frances Osaben, Mary Globokar, Franz Meitzen, A. Tomazic.

Po \$2.50: Rose Usnich, Ivana Chacata.

Po \$2.25: Michael Hochevar.

Po \$2.00: Mrs. Nose, Kristina Lozac, Agnes Echineck, Mrs. Silc, Mrs. J. Korencich, Mary Balkovec, Mrs. Clara Jeglic.

Po \$1.50: Mrs. Mary Koshir, Mr. in Mrs. Hrvatin, Fr. Pernus, Mrs. Fr. Soklič, Frances Eisenhardt, John Pauc.

Po \$1.00: Marija Sivie, Mrs. Josephine Pintar, Frank Skufca, Rosalia Kopore, Mrs. Skerjanc, Mrs. Jans, Jacob Jenko, Vladimir Kambič, Catherine Pristopec.

Po 50 centov: A. Martellotti. Iskrena Hvala vsem darovalcem. Seveda, se priporočam za še nadaljne darove.

Iz zdravilišča v Arkansas

Hot Springs, Ark. — Napisati želim par vrstic iz tega prelepega kraja. Posebno se ta kraj zdi lep človeku, ki pride iz zapršenega mesta kot sva midva s ženo iz Chicaga. Prišla sva se malo odpočit in dobrega zraka se navziti, ki je tukaj tako čist, da se lahko vsedeš kamor hočeš, pa se nič ne umažeš.

Iz Chicaga sva se odpeljala 5. julija in naslednji dan sva bila že na mestu v Hot Springs, Arkansas. Že poprej pa sva si preskrbela stanovanje poleg kopališča. Tukajšnje kopališče so vse pod vladnim vodstvom, zato ni še preveč drago. Če bi imeli te kopališče v rokah privatni ljudje, mislim, da bi ne mogli priti sem in si tega privoščiti navaden delavec, ker bi pač tako visoko računali, da bi si to privoščili lahko samo bogatini. Sicer je tudi vladna uprava sedaj malo podražila s 1. julijem. Tako so n. pr. prej računali \$20.00 za 21 kopeli, a zdaj pa jih dajo samo 18. ker pravijo, da pridejo ljudje samo za kake tri tedne sem, pa ravno prav pride tako. Znajo dobro preračunati.

Stanovanje tukaj je precej drago; pa če dobiš eno sobo in pol, da si sami kuhamo, pa ne pride preveč. Saj je povsod drago, kamor greš in zakaj bi pa ne bilo tudi tukaj, kar prihaja

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Veste kaj, deklič, vse tako kaže, da bom šla na ukance, če bom mogla na kakšno vižo ulti od doma. Najbolje bi šlo, če bi se skregala in šla, ker zlepa ne verjamem, da bi me on pustil. Samo nekoliko sem mu namignila, da bi šla, pa bi bil skoro proč prišel, tako se mu je to napake zdelo.

"Že spet? Kaj se ti blede?" se je na vso moč žudil. "Saj si bila komaj lanko leto za en dan v Detroitu, pa že spet siliš! Sur, kar okrog bomo letali, kakor cigani v starem kraju, ki nima obstanke. Pa kam te zdaj žene, bi rad vedel."

Povedala sem mu, da mi je Mrs. Keber pisala iz Waukegan, naj pridem tje in se pokazem ženskam v mojem novem klobuku, ki ga tako strašno obrabljajo, da ga ne morejo prebraviti. Waukegančanke bi me osebno radi poznale, piše Mrs. Keber, če sem zares tako fletna, kot sem v koloni namalana.

"Nikamor mi ne boš meštrala," je rekel on in je odšel na vrt, da nisem mogla za njim. Toliko pa vseeno držim nase, da ne bom napravljala škandala zunaj na vrtu, da bi se sosedje gledali in vlekli na uho. Naj-

toliko ljudi vsaki dan. Vsi ti morajo tudi jesti. Vidiš jih z vseh strani, posebno če greš malo po mestu, pa vidiš avtne licence raznih držav. Kar čudim se, da morejo ljudje priti tako daleč z avtom.

Podnebje v teh krajih je jako zdravo in kako tudi ne, ko pa so krog in krog sami hribi, s katerih prihaja v dolino čist zrak, zdrava gorska voda in sonce tako dobrodelno sije. Vreme je precej vroče, pa ne tako, da bi ga ne mogel prenesti, je pač suho ozračje. Ko pa greš v kopalnico, tam je pa že malo bolj toplo in sicer kar 100 stopinj, ko ti nalije vroče vode kar polno banjo. Pa se tudi to že prestopi, saj traja samo 15 minut; ko pa od tu prideš v drugo sobo, te z brisačami dobro odrignejo, ampak tukaj je pa že kar malo preveč, da komaj preneseš. Pa ker ni dolgo, tudi to mine. Je precej mučno to delo, a se ga moraš poslužiti, če se hočeš znebiti revmatizma, ki tako rad napada stare ljudi kot sva midva in ki ga nočeva prinesiti zopet domov. Kar tukaj naj ostane, ker tukaj je še precej prostora za revmatizem in mi v Chicagu ga prav nič ne potrebujemo.

Želim se tem potom zahvaliti tudi uredništvu Ameriške Domovine za redno pošiljanje lista semkaj. Saj ne bi mogla prestat brez tega časopisa. Ne vem, kako je to mogoče, da nekateri katoliški ljudje odklanjajo ta list. Po mojem mnenju je najboljši in najbolj pošten list-dnevnik, kar sem jih kdaj čital. Koliko novic dobim iz stare domovine v tem listu, ki jih znajo drugi listi tako lepo pokriti, da bi ljudje ne izvedeli kaj je resnica in kaj se godi hudega našim ljudem v stari domovini. Zato pa pozivljam vse zavedne katoliške Slovence, kateri še nimate tega lista, da si gotovo naročite Ameriško Domovino. Uredniku se pa prav lepo zahvaljujem in pozdravljam vse osebe v tiskarni in še posebej pa Micko.

Mr. in Mrs. Gregor Gregorich.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znanke.

raje bi bila zavpila za njim: "Pa glih nalašč bom šla, da boš vedel!" Pa nisem, ker toliko držim nase. Seveda, če bi on ne šel na vrt, bi se bila že pomenila med štirimi očmi. Malo bi bila pojokala, pa nisem hotela, ker nima nobenega pomena, če sem sama. Tuliti se izplača ženskam samo etdaj, če jih kdo sliši, ker samo tedaj, če jih kdo sliši, ker jih pravice. Majhna solzica, če se jo potoči ob pravem času, zaleže več kot vse opletanje z jezikom.

Saj nisem ravno toliko silila v Waukegan, ki nisem bila še nikoli tam in bi se ne znala obnašati med drugimi ljudmi. Samo to me je jezilo, da mi ni on precej prikontental in rekel: "I, seveda, Micka, kakopak, le pojdi za en dan ali dva, se boš vsaj malo oddahnila." Potem bi bila pa tako ginjena, ki je tako dober z menoj, da bi se na vso moč branila: "Kam bom šla sama! Saj veš, da vas ne pustim samih doma. Kdo bo pa kuhal?"

Še nisem bila dodobra pozabila na tisto zadevo zastran Waukegan, ko se mi je zopet ena primerila, da mi je bilo zares sitno, on pa ni vedel, kaj bi. Čakajte, deklič, vam bom vse povedala od kraja do konca.

Naš ta mali (ki bo doma imel) je zdaj na ukanceh pri svojem bratu tam ob jezeru. Komaj čakam, da bo prišel domov, tako je vse tiho v hiši. On zmeraj brli v kakšen papir, če pa ne, je na trtu, naša bebika, ki je zdaj že veliko dekle, ima svoje misli kakor je to navada v tistih letih, no ja, jaz sem pa vedno v čepinjah. Naš mali ima tri odjemalce za papir na naši cesti, to je Perkotove, Pfeiferjeve in Sedmakove. Tem mora vsak dan nesti Ameriško domovino in je zelo ponosen na to. Bickelj smo mu morali kupiti, da hitreje raznese časopis, čeprav so vse tri hiše skoro na kupu. In zdaj, ko ga ni doma, moramo časopis raznesti mi; on, naša bebika in jaz. Oni dan je mene zadelo, da sem nesla čajtenge k Sedmakovim. On me je pripeljal do hiše in mi pokazal porč, kamor naj denem časopis. Kaj misliš, da sem brlava, sem mu rekla, saj vidim, kam naj nesem.

Na porču je sedela prijazna Mrs. Sedmakova. Sier je jaz nisem poznala, pa mislim, da je bila ona, ker po navadi je gospodinja tista, ki sedi na porču. Jaz sem se ji že od daleč smejala, kakor je moja lepa navada, Mrs. Sedmak pa tudi. Tako sva se obe smejeli druga drugi, da je bilo res fletno. Prva je spregovorila Mrs. Sedmak, ki je rekla: "Aha, danes si pa ti prinesla časopis. Tvoj bratec je na počitnicah, kaj ne?"

Ježeš! Povem vam, da nisem vedela, kam bi pogledala, ko sem zaslila te lepe besede, ko me je imela Mrs. Sedmak za sestro našemu malemu. Jaz vam ne morem povedati, kako se mi je to dobro zdelo. Presladko sem se zasmejala in samo pokimala, izročila časopis in šla nazaj v karo. Tako sem bila srečna, da mi je vsa kri silila v glavo in še v kari sem se na smeh držala.

"Kaj se pa režiš?" mi je rekel on, "in rdeča si kot bi imela ošpice. Ali sta kaj čezme rekla?" "Oh kdo, te ima kmerki," sem mu rekla in nisem vedela ali bi mu povedala ali mu ne bi, kako mlado in fletno ženo da ima, da jo celo drugi prigrihajo za sestro našemu malemu. Morda bi mu škodilo, če bi mu povedala, zato sem lepo zamolčala. Od tistega časa vedno gledam, da jaz ne sem časopis k Sedmakovim. Saj bi njega poslala, pa bi se lahko primerilo, da bi ga Mrs. Sedmak vprašala: "Kje imate pa danes heerko?" Kriz božji, samo tega ne, samo tega ne! Ampak naj reče kar hoče, jaz se pa le postavim, saj vsi tako pravijo. Malo se bojim da bi se ne prevzela, pa upam, da se bom premagala ker sem tako ponižna in krotka.

DACHAU

Iz dnevnika slovenskega jetnika

Pri pomanjkanju, ki je vladalo v vojnih časih v vseh okupiranih deželah v Evropi, kjer so bila skoraj vsa živila racinirana in na karte, si je moral oni, ki je pakete pošiljal, živila pritrgeti od ust ali pa za drag denar kupiti na črni borzi.

Paketi so mi ohranili zdravje in rešili življenje. V juho sem dal par zrn česna ali par listov čebule in jo zabelil za količino nožev konice z maslom ali z mastjo. Podrobil sem v juho kos prepečenca ali kruha. Tako je imela juha okus ali vsaj nekaj kalorij in vitaminov.

V zadnjem paketu mi je poslala sestra tudi suhega sadja. Tega sem sklenil hraniti za najhujše čase, ko ne bo več paketov in ko bo tudi hrane radi bližajče se katastrofe vedno manj.

V življenju nisem imel nikoli diareje. Tudi v taborišču se me ni lotila. To je bila velika sreča! Mnogim je diareja vzela življenje. Vsaj dvema Slovincema pa so moje suhe hruške pomagale, da sta jo prebolela.

Eden je bil mlad trgovec iz kamniške okolice. Vsa zdravila mu niso pomagala. Bali smo se že zanj. Hiral je vsak dan bolj. Smilil se mi je. Bil je oče štirih otrok, poštenjak in značajnejši, da malo takih. Kako naj mu pomagam? Svetoval sem mu, naj poskusi s suhim hruškami. Tri dni je jedel samo suho sadje. Njegovo juho sem dajal sam njegovemu tovarišu. Tako mi je naročil, ker se je bal, da se sam ne bi mogel radi lakote zdržati. Ozdravel je. Ni bil še dober, ko je že dobil tifus. Tudi tega je srečno prebolel.

Iz urada
Slovenskega narod.
doma6409 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND, OHIO

VAŽNO NAZVANILLO

Tem potom se obvešča delničarje Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da prinesejo v urad S. N. Doma vse svoje delnice, da se iste spremenijo v članske certifikate. Vsa pojasnila glede tega dobite v uradu.

Prosi se vse delničarje, da to važno obvestilo vpoštevate.

JOHN TAVČAR,
tajnik S.N.D.

MAKS

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you need vitamins that are potent, easy and convenient to take. One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules contain the full daily quantities of the vitamins, which experiments have shown to be essential.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamins completely for the rest of the day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

QUANTITIES: Your money buys 30, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days you are not out of a cent. So come to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MALES LABORATORIES, INC.
Indianapolis, Indiana

1948	JULY	1948
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

JULIJ

31.—American Legion Baseball Players eBenefit Dance at the Legion Hall.

AUGUST

1.—Farni piknik fare Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.
15.—St. J. teška tekma na rtrališču Euclid Rifle kluba.
15.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.
22.—Prireditev skupnih obiljskih podružnic Slovenske ženske zveze v SDD na Recher Ave.
22.—Lake Shore Post št. 273 letni piknik na John Miheličevi farmi.

OKTOBER

10.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi banket v Slovenskem domu na Holmes Ave.
16.—Društvo Sv. Kristine št. 219 KSKJ ima svojo plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
16.—Podružnica št. 3 SMZ praznuje desetletnico svojega obstanka v Slovenskem domu na Holmes Ave.
17.—Jesenski koncert družstva Zvon v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.
24.—American Legion's letni "Clambake" v svoji dvorani (Knausovi) na E. 62 St. in St. Clair Ave. Pričetek ob 5 popoldne.

VESTI
IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)
čke, v katerih baje Jugoslovani greše proti svetemu nauku Marksa in Lenina. Po starih komunističnih običajih bi morali Tito, Kardelj iz drugi prizadeti takoj moliti kozje molitvice in sporočiti, kako žal jim je, da so se motili. Toda ti so odgovorili tako, da se še zagovarjali niso. Stvar je šla naprej in okrog 20. junija so komunisti z borovali v Rumuniji brez titovcev in 28. junija je bilo proglašeno izobčenje jugoslovanske stranke iz Kominforma, dokler ne moli kesa in pravilno.

BREZ KESANJA. — Tito je že danaj namenoma pozabil krščansko kesanje, pa se tudi komunističnega ni navadil. Njegova stranka je odgovorila na ostro pisanje Kominforma z nič manj ostrimi besedami. Svoje zaupanje so postavili jugoslovanski voditelji na Stalina, da bo on zanje. Zadnji dogodki kažejo, da so se tudi v tem varali. Ko to pišemo, nihče ne ve, kakšen bo razvoj tega boja med komunisti samimi. Gotovo bo imel komunizem od spora škodo v veselje vseh zapadnih narodov. Zelo, zelo verjetno pa je tudi, da bo Tito vlek v tem sporu "ta kratko." Pravimo: verjetnost je. Da bi mogli povedati, kaj gotovega, bi bilo treba preroškega daru.

HEBRANG IN ZUJOVIČ. — Sedaj je jasno, da sta ministra Hebrang in Zujović žrtvi tega spora. Postavila sta se na stališče onih komunistov, ki vidijo v Titovih dejanjih premalo udanosti čistemu komunističnemu nauku. Zdi se, da so Titovi so-

vražniki mislili vreči jugoslovanskega diktatorja potom teh dveh mož, pa je bila Titova špijonaža o vsem, kar počneta obveščena, ter sta bila o pravem času odstranjena. Tito ni hodil za stolnj v rusko šolo. Njegovi špijoni so se izkazali za boljše kot oni Kominforma.

TURŠKI TERORISTIČNI REŽIM. — Očitki Kominforma proti Titu niso ravno milega značaja. Očitajo mu "turški teroristični režim." Tako da se ti drugi komunisti kar sladkajo z nami. Tudi mi smo Titu očitali, da je terorist slabši od Turkov. Moramo pa seveda vedeti, da ti isti komunisti, ki Titu to očitali sami niso nič boljši. Prav lahko bi jim Tito povedal, da lonce očita piskru, kako je črn.

DOMISLJAVOST IN PRECENJEVANJE samega sebe tudi očitajo Titu. Če se spomnimo na Titove medalje in na njegovo razkošje v Belem dvoru kneza Pavla na Dedinjah, pa še na bogastvo blejske kraljevske graščine, smo seveda mnenja, da se nasprotniki ne motijo. Vse to gre na račun stradalnega naroda.

PROTIRUSKI. — Očitana kominforma pravijo tudi, da je Tito protiruski in da so vsa njegova klanjanja pred Mosko ve hinavščina. Ta očitke pa se zdi krivičen vsem, ki so zasledovali Titova dela in njegovo življenje. Saj je prejel svojo komunistično vero in vzgojo v Rusiji sami! Očitajo mu, da preveč povdarja, da je sam zmagal. Ta baharija je gotovo napačna, ker

brez Rusije Tito ne bi nič pomenil. Toda Tito mora bahati s svojimi zmagami, ker bi sicer pri ljudeh še manj pomenil, kakor pomeni sedaj.

PRAVIJO, DA SO NACIJONALISTI. — Očitek je tudi, da je titovstvo preveč nacionalistično in da se premalo ozira na druge. To so mu podvalili najbrž laški komunisti, ki jim ni ustregel radi Trsta. Toda Tito ve, da se more držati samo, če drži s svojimi državljani. Ta očitke je gotovo krivičen.

O TA KMET! — Za ruskega komuniste je bil kmet posebno trda kost, na jugoslovanskem kmetu si Tito lomi zobe. Mednarodni komunisti mu očitalo, da hoče kmeta polagoma spraviti ob zemljo in da mu sedaj preveč dovoljuje. Pravi komunistem, da poznajo samo čisto skupno ali državno last. In ker Tito ni še socializiral kmeta, je grešil proti naukom Lenina. Tito še trpi kmetov kapitalizem in je zato krivoverec marksizma. Tudi v tem delajo Titu krivico. O, on bi rad kmeta naredil za popolnoma državnega hlapca, pa se ne da to napraviti z enim udarcem. Postopoma, zlasti preko zadrug, je Kardelj hotel kmete prisiliti v socializem. Drugi komunisti niso hoteli priznati tega namena, pa je Tito proglašen po krivici za krivoverca komunistične vere.

OSVOBODILNA FRONTA je nadaljni veliki očitke Titu. To bi morla že davno odpraviti, ker da to ovira enoten razvoj komunistične stranke. In vedar je Moše Pijade tako določno povedal, ko je branil Tita 12. junija v belgrajski "Borbi," da je bila Osvobodilna fronta vedno pod vodstvom komunistov in da je bilo to očitno in nikomur skrito. Tako, pravi Pijade, ni mogla kršiti komunističnih vrst, ampak jih samo podpreti. Te Pijadeve stavke naj bi si zapomnili vsi, ki so kdaj verjeli, da Osvobodilna fronta ni bila komunistična.

NEODVISNOST. — Nadaljni očitke je, da je Tito hotel biti tako neodvisen, da je dal celo ruske oficirje in ruske uradnike v Belgradu nadzirati. Toda dogodki so pokazali, da je Tito dobro poznal s kakimi volkovi tuli. Zaenkrat, vsaj za kratek čas, jih je pretilil.

IZOBČENJE. — Našteli smo glavne očitke jugoslovanskim komunistom. Vsi očitki in vsi odgovori jugoslovanske komunistične stranke kažejo, da je titovstvo čist in dober komunizem. Razlike so samo osebnega značaja. Na vsakem gnoju je namreč le en petelin; drugače je boj. Tako je torej Tita doletelo izobčenje iz komunističnega občestva. Mi smo prepričani, da mu spet odpro vrata le, če bo delal pokoro. Če ne, je mož opravi. Težko bo kdo jokal za njim.

Panamski prekop in
konec Lessepsove
slave

Po odprtju Sueškega prekopa 7. novembra 1869. leta je Lesseps postal nedvomno najslavnejši mož v Evropi. Ime moža, ki je s svojim držnim podvigom zvezal Sredozemlje z Rdečim morjem, je bilo na ustih vsakogar. Njegova borba z epidemijami, peščenimi viharji in drugimi katastrofami so primerjali časopisi za najdrznejši in najuspešnejši podvigi v človeški zgodovini.

Lesseps se je takrat poročil. Njegova žena Madeleine je bila trideset let mlajša. Kljub temu je bil zakon srečen.

Po velikanskem uspehu s Sueškim prekopom se je ves svet oziral za novim, sličnim podvigom in ta naj bi bil Panamski prekop. Že osi veli Lesseps je po desetih letih mirnega zakonškega življenja prejel pismo, v katerem so mu ponudili gradnjo Panamskega prekopa. "Ali ne misliš, da so ti ponudili le radi tega, ker si s Sueškim postal slaven?", ga je vprašala žena.

"Mogoče. — Morda se jim hoče res le mojega imena," je pomislil, "toda prevzel bom kljub temu. Odkloniti že radi svoje domovine Francije ne morem."

Lesseps prevzame gradnjo
Panamskega prekopa

15. maja leta 1879. so francoski časopisi v posebnih izdajah sporočili, da je Lesseps prevzel gradnjo Panamskega prekopa. Če se je graditelj Sueza zavzel za to podjetje, bo tudi izvršeno. Navdušenje je prevzelo tudi množice. Pred palačo "Panamske družbe" v Parizu so se zbirale množice in med prepevanjem domovinskih pesmi zahtevale, naj jim Lesseps govori. Govoril jim je, jih pozval na soudeležbo pri "Panamski delniški družbi" in ljudstvo je šlo za njim. S 300 milijoni frankov je mogel Lesseps prirediti svoje delo. Stodva tisoč malih vlagateljev je zaulalo skoraj vse svoje imetje, uspeh dolgoletnih štedenj, Panamski družbi in si seveda obetal ogromen dobiček.

Pozimi 1879. leta se je Lesseps odpeljal v Panamo in pričel z deli. Ogromen kapital je imel pri roki in začel je s peklenskim tempom.

Prekop se je začel v celino. Iz zelenega pekla v naročju pragozda pa se je usoda dvignila proti velikemu Lessepsu. Bilijoni majhnih, komaj vidnih živih bitij so prekrizali račune strogemu matematiku in gradbeniku. Bili so komarji moskitos-nosilci in prenašalci rumene mrlice, tropске malarije. Uničili so slavo graditelja Sueškega prekopa, uničili na deset-tisoče življenjskih eksistenc, zahtevali tisoče in tisoče mrtvih in povzročili največji finančni bankrot, kar jih je pršenje stoletje poznalo.

Človeška volja ni zadostovala. Lesseps je dal zgraditi prostorne barake in delavci so bili deležni ugodnosti, kakršnih pri Sueškem prekopu niso imeli. Takrat pa so zdravniki kaj malo vedeli o boleznih tistih krajev. Okna niso imela gostih mrež in deset-tisoč spečih so bili izpostavljeni pikom drobnih komarjev. — In še večje napaake so zagrešili. Bolniške postelje so postavili v nizke kadi, napoljene z vodo, da bi mrljave ne mogle do bolnikov. Te kadi pa so moskitom nudile najidealnejša gnezda.

Delavci so umirali v stotinah in tisočih. Prihajali pa so novi prav tako v stotinah in tisočih, ker so plače bile fantastično velike. Ogromen kapital se je z leti izčrpal, dela so obtičala na pol poti, toda Lesseps je bil prepričan, da bo zmagal. In tudi zaupanje je žel večje kot pred tridesetimi leti. Nov kapital je dotekel, novi tisoči delavcev so se prijavili. Prekop

je za vsako ceno treba dograditi.

Mali vlagatelji pa so postajali nestrpni, francoska vlada je vsled prekopa morala prestopiti že vrsto težkih kriz. Časopisi so pričeli pričevati pretresljiva poročila ovidcev o stranskih razmerah v Panamskem pragozdu. Banke so pričele postajati nezaupljive.

Lesseps pa ni popustil. Od-potoval je v Evropo in kljub visoki starosti postal — agitator. Govoril je v parlamentih, govoril na shodih, prepričeval ljudi na ulici, delavce v pristaniščih, jim vlival zaupanje na končni uspeh. Romal je iz Pariza v London, iz Londona v Brussel, iz Brussla v Rouen. Ni zaman. Novi milijoni so se zbrali in novi tisoči delavcev so se javili.

In računška napaka je pogubila vse

Zdaj je šlo zares. Nove brigade človeških rok so se vrgle na izkopavanje in dogosci so verigo Kordilijerskega gorstva. Do Tihega oceana ni bilo več daleč. Le gorovje je bilo treba še prebiti. Zadnji napor. — Takrat pa se je pokazalo, da je razlika v višini vodne gladine dokaj višja, kot je Lesseps bil izračunal. Hotel je izkopati prekop mesto zatvornice in ta namen bi bil moral gorovje odkopati v klobini osemdesetih metrov. Za to pa bi bila potrebna spet dolga leta kopanja, tisoči mrtvih in nove ogromne vsote denarja.

Takrat je Lesseps odnehal. Panamska delniška družba je proglašila konkurz. Desettisoč malih vlagateljev so izgubili svoje imetje in francoska vlada je graditelja Panamskega prekopa postavila pred sodišče. Treba je bilo narodu naliti čiste vina in rešiti prestiž države. Lesseps je bil bolan in prestar, da bi mogel priti pred sodišče. Napor so tudi njegovo zdravje izpodkopali. Narod ga je preklinjal in časopisi smešili in pomilovali.

Njegov sin Karl je dobil šest let ječe.

Nekaj let zatem pa so Amerikanci Panamski prekop dovršili. Franciji so plačali 40 milijonov dolarjev odškodnine. Predno pa so se lotili del, so poslali v Panamsko nižino svoje "Moskito-brigade," ki so tamosnje pokrajino takorekoč preplavile z zmesjo petrolja, asfalnega olja in karbone kisline. Opravili so svoje delo tako temeljito, da so ti kraji še danes med najbolj zdravimi tropičnimi predili sploh. Potem je dolar prekop v miru dovršil in 3. avgusta 1914. leta je prva ladja preplula Panamsko ožino.

DELO DOBIJO

Ženska dobi delo

Za hišno delo, 2 dni v tednu, pranje, likanje in čiščenje. Pokličite GARfiled 3474. (1446)

Moske se sprejme

za 1. in 2. shift
čas in pol nad 40 ur

WOOD DIVISION
METAL DIVISION

Začetna plača in povrhu
bonus za 2. shift
Cafeterija na razpolago
Sprejemamo tudi novorošle
naseljence

WHITE SEWING
MACHINE CORP.

1231 Main Ave. (150)

MALI OGLASI

Farmo bi kupila

Upokojen zakonski par bi rad kupil malo farmo na vzvodu, blizu transportacije, če mogoče. Pokličite v Clevelandu IV 4196. (147)

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

Mrs. C. Edwin Keagy, Miami, Florida, ne bo več kupovala dragih zavese. Naredi jih iz pisanih vreč, v katerih dobi žito za svoje kokoši. Iz teh vreč si je podjetna gospodinja naredila zastore, prevleko za stol in pregrinjalo za posteljo, kot kaže slika.

PREKLETA KRI

ROMAN

Karel Mauser

Poldetu izgovorim svojo čumato kot dosmrten kot. Matevž ga mora hraniti in mu napravljati obleko.

Zame mora Matevž plačati deset črnih maš in vsako leto za obletnico moje smrti peto črno mašo.

Bog se usmili moje duše. Piškotar se je oddihoval. Potlej je s težavo podpisal.

Zdaj je izbruhnila Lojzka. "Sem zato imela toliko prestatih?"

In je planila v vek.

Piškotarjeve oči so se ujele z Matevževimi. V Piškotarjevih očeh je porogljivost.

Matevž čuti, da je Piškotar navezan na svojo kri. Ni je izdal.

Matevžev oči so hvaležne. Skoraj da se Piškotar rahlo smehlja.

Tako se je pri Piškotarju hita polegla. Lojzka je starega docela pustila v nemar. Le počemu naj bi se štrpila? Matevž je moral najeti še eno dekle, da se je z očetom ukvarjala.

Matevž je čez noč zrasel. Lojzka je koj čutila, da nima več besede.

Posli so poslušali Matevžev ukaz. Lojzka je postala strupena.

"Bi rad, da bi me ne bilo, a?" "Meni nisi v napoto," nima Matevž k mari njene jeze.

Jekličeva Francka pa vsak večer veka v kamri. Oče se že menijo o bali.

Kocjanov Urban je siv v lica. Mrkovci trpi z njim. In Vižarjev Tomaž tudi.

Predpust v Zabrezju je živahen. Vse kaže, da bodo oklicali kar tri pare: Piškotarjevega, Vižarjevega in Mrkovčevega.

Tako ljudje govorijo. Ne ve pa še nihče nič gotovega. Le za Piškotarjevega so precej gotovi. Stari je slab, gospodinja pa potrebna, kar se da. Lojzka se nobene stvari ne dotakne. Samo čaka, da bi stari minil in da bi šla v kajžo.

Mlad ise ne bo nastavljal. Tudi pri Mrkovcu pripravljajo balo. Na skrivaj. Ne bo veliko, toda Mrkovec hoče dati Nežiki, kar ji gre. Prazna ne bo šla od hiše.

Naj mlade prevzamejo gospodinjstvo. Stare so opesane. Kot jim diši in počitek. Za pletev in lahko delo bodo še, pa otroke bodo zibale, če jih bo Bog kaj dal.

Da bi jih vsaj, da ne bo dolgočas.

Ko so šli na spraševanje, je vas vedela.

Tri ohceti bodo. Mrkovčevega Fronca bo nedeljo za Nežikino.

Prvi oklici bodo na nedeljo po Svečnic.

Na Svečnico pri Peharčku pojo breški fantje. Za pijačo da jeta Matevž in Bobnarjev. Tudi Vižarjev Tomaž, Kocjanov Urban, Mrkovčev Franc in Balantov Primož so v krčmi.

Matevž ga ima ravno toliko, da je tečen, kar se da.

"No, Urban, kdaj se boš ženil?"

"Kadar se bom sam. Oče me ne bodo, kot so tebe."

Preklete ga je zbedel. Matevž je kar zazijal.

Vižarjev se je na glas smejal.

"Saj je na več krajev tiščal, pa se ni odpelo."

Matevž čuti, da Tomaž zbada.

Brežani se ne upajo potegniti za Piškotarjevega.

Take gliste!

Tomaž jih sam premlati. Kar potuhno se in stisnejo v kot. Potlej Brežani zginajo. Ni več prave volje.

Tomaž se na ves glas smeji, ko odidejo. Preklete kvake!

S trdo nočjo gredo tudi Zabržani vsaksebi. Malo pri in cesta je otajana. Tema je taka, da strah.

Vižarjev Tomaž je kanil še malo k Mrkovcu, potlej se je pa premislil.

Zavil je proti Dovernikovemu stogu. Ne spodletuje tako kakor na Grmača.

Malo pred stogom zavriska.

Naj Nežika sliši, da gre domov.

Stog je črn, Tomaž niti lat ne razloči.

Skoz rdeče zavese Dovernikovih oken meži luč.

Zdaj švistne iz teme.

Tomaž se sesede kakor vreča cementa.

Se krknil ni.

Ne prši več. V dolgih štrnah deži. Dež in sneg se razcejata na vse kraje.

Tomaža sta našla Mrkovčev Franc, ki je šel od Grmača, in Gornikov Grga. Kar ustrašila sta se. Sprva sta mislila, da jo je kateri Brežanov skupil. Šele, ko sta vzdigovala, sta spoznala Tomaža.

Precej sta ga zanesla domov. Vižarka je planila v tak vek, da je še Franc zavekal. Vižar je kar norel.

Tomaževa glava je bila vsa v krvi. Pa je še hropel. Nežika je na vso sopo padla k Vižarju. Tako je večala, da so mislili, da se bo pretgala. Mrkovec je samo brbljal. Kar ob pamet je bil.

Nežika je slonela nad ranjenecem. Vižarka je z mokro ruto brisala kri in roke so se ji tako tresle, da je voda kapala na Tomažev obraz.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Posebno za poletno čiščenje furnezov

Furneze na premog čistimo tudi za \$2.00

Vsa naročila moramo dobiti do 26. julija 1948. Za točno postrežbo in ekspertno delo pokličite

Kenmore 6968

"Glavo ima počeno," je hropel Vižar.

"Napregel bom", je bruhal Mrkovčev Franc.

"Daleč je," je obupoval Vižar.

Froncu se je smilila Nežika. Z glavo je tokla ob mizo in ni se dala utolažiti.

Fronc je napregel.

"V Tržič bo bliže. Prijeljal go bom, če ni hudič."

In je užgal po konju z bičevnikom.

Vižar je nekaj vpil za njim, toda Franc je bil že za Kocjanom.

Še pred polnočjo je bil Franc z doktorjem nazaj. Konj je bil penast in lakotnice so mu utripale, kakor da se bo zdaj zdaj sesedel.

Fronc ga je obrisal s slamo in koj vrgel koc čezenj. Potlej ga je zapeljal v hlev.

Zdravnik je odšel k ranjencu. Komaj ga je pogledal, je že skimal z glavo.

"Teško bo kaj. S prvim vlakom v bolnico. Jaz ga bom povezal, kolikor morem. Toda nimam upanja."

"Gospod doktor, vse dam, če obstane."

"Verjamem," je bilo težko še zdravniku. "Takle fant."

Še zdnilo se ni dobro, ko sta Mrkovčev in Vižar peljala Toma na Podnart. Zavedel se je, spoznal pa nikogar. Nežika je šla z njima, da se je odpeljala z vozom nazaj.

Gornikov Grga je našel zjutraj za Dovernikovo leso zlomljeno soro. Dež je kri opral, pa ne vse.

Še dopoldne so prišli orožniki. Bili so pri Peharčku, pri Vižarju in pri Mrkovcu. Nihče ni upal koga osumiti. Le koga? Saj Tomaž ni imel sovražnikov. Vsaj odkritih ne.

"Če so si prišli zaradi deklet navskriž?" je vprašal eden orožnikov.

To misel so vsi pobili. Le v Mrkovcu je sedla misel, ki pa je ni upal izreči.

Če Tomaž umre, je tako vse zgubljeno.

Samo soro so vzeli orožniki s seboj.

Matevž jih je videl skozi okno. Tresel se je. Ko so bajoneti zginili za ovinkom, je z roko potegnili čez čelo.

Roka je bila mokra od potu.

(Dalje prihodnjije)

K. S. K. J. DAN V JOLIETU ILL.

Vsa slovenska javnost se pripravlja za "KSKJ Dan"; slovesno sv. mašo bo daroval v cerkvi sv. Jožefa naš vladika prevzvišeni škof Gregorij Rožman

JOLIET, ILL. — Vedno večje zanimanje se kaže po vsem Jolietu in Rockdale za bližajočo se "K. S. K. J. Dan," ki se bo vršil 1. avgusta v Jolietu. Zanimanje za to zgodovinsko slavnost je nastalo tudi med drugimi narodnostnimi skupinami, ki poznajo našo močno in veliko ustanovo — K. S. K. Jednoto, ker vedo, da je bila KSKJ ves čas svojega obstanka — 54 let — ne samo bratska podpornica organizacija, ampak tudi patriotska ustanova, ki je po svojih velikih delih pomagala gojiti med svojim članstvom pravo domoljubje in zvestobo do naše domovine Amerike, v mirnih in vojnih časih. In članstvo, ki tvori to veliko organizacijo, je lahko ponosno.

Da, članstvo in prijatelji KSKJ se temeljito pripravljajo na to veliko slovesnost, kakršne najbrž še ne pomni naša naselbina. Upravičeno smemo pričakovati, da bo navzočih več tisoč ljudi pri dopoldanski slovesnosti in popoldanskem programu.

Sporod dopoldanske slavnosti in popoldanskega programa nam je poročstvo, da ne bo nikomur žal, kdor se bo udeležil tega velikega dne, in zato smemo tudi upati, da ne bomo pogrešali nobenega člana ali članice in prijateljev KSKJ na omenjeni dan.

Pripravljalni odbor ima na rokah končno sporočilo, da se bo te slovesnosti udeležil naš vladika prevzvišeni škof Dr. Gregorij Rožman, ki bo blagoslovil dve spominski plošči v glavnem uradu K. S. K. J. in po teh obredih daroval pontifikalno sv. mašo ob 11. uri v cerkvi sv. Jožefa. Prevzvišeni gospod škof bo imel tudi kratko slovensko pridigo, na popoldanskem programu pa bo nastopil kot slavnostni govornik, ki bo gotovo skrajno zanimiv za nas vse; to vemo, saj ga poznamo.

Zagotovilo smo tudi prejeli, da bo naš "KSKJ DAN" posetil tudi odlični John A. Blatnik, kongresnik Združenih držav ameriških iz Chisholm, Minnesota. Kongresnik John A. Blatnik je član društva Friderik Baraga št. 93 KSKJ, Chisholm, Minnesota. Njegovi ponosni starši so ga vpisali v mladinski oddelek, ko je bil šele pet let star (leta 1916). Kongresnik Blatnik, ki je sin ponosnih slovenskih staršev in naše gore list, je star 37 let in je eden izmed najmlajših kongresnikov Združenih držav. V političnem življenju se je pričel široko udeleževati, ko je bil 29 let star, in je izvrševal javno službo kot državni senator. Pri ljudstvu si je pridobil tako zaupanje, da ga je izvolilo za kongresnika Združenih držav ameriških. Vsa čast slovenskemu ameriškemu sinu!

Kongresnik John A. Blatnik je ognjevit govornik. Nastopil bo kot slavnostni govornik v angleščini na popoldanskem programu.

Za dopoldansko slovesnost se bomo zbirali pri cerkvi sv. Jožefa ob 10. uri. Vsa bratska društva prosimo, naj se korporativno udeležijo. Stari otrok, članov in članic mladinskega oddelka naj pustijo otroke, da se udeležijo dopoldanske slovesnosti in pridejo popoldne v farni park, kjer bodo deležni primernih daril po zaslugi atletičnega odbora KSKJ.

Ob 10:30 se bo pričela pomikati parada od cerkve sv. Jožefa proti glavnemu uradu K. S. K. J., kjer bo prevzvišeni škof Dr. Gregorij Rožman izvršil slovesne obrede — blagoslovil bo dve spominski plošči v gl. uradu K. S. K. J. Prva plošča bo, kakor je bilo že večkrat objavljeno, blagoslovljena v spomin vsem članom in članicam, ki so služili v prvi in drugi svetovni vojni in v neminljiv spomin vsem onim, ki so dali svoje, da so ohranili naše življenje.

Druga spominska plošča, ki bo istočasno blagoslovljena, je pa postavljena v časten spomin vsem ustanoviteljem, živim in umrlim članom in članicam KSKJ.

Dopoldanski slovesnosti bo prisostvovala tudi javnosti znana McAllister Memorial godba, kjer je tudi več članov K. S. K. Jednote. Navedena godba je že dvakrat zaporedoma dosegla prvenstvo v narodni tekmi. Častno stražo bodo tvorile kadetinke K. S. K. J.

Takoj po slovesnih obredih blagoslovitve spominskih plošč pa bomo odkorakali v cerkev sv. Jožefa k slovesni sv. maši ob enajstih. Vse drugo je razvidno iz naslednjega programa.

SPORED K. S. K. J. DNEVA

1. avgusta 1948

v Jolietu, Illinois

Dopoldanski program

1. Slovesni sprevid ob 10:30 dopoldne od cerkve sv. Jožefa na glavni urad KSKJ.
 - a) Njegova prevzvišenost škof Gregorij Rožman blagoslovi dve spominski plošči.
 - b) Pontifikalna slovesna sv. maša ob 11. uri v cerkvi sv. Jožefa. Daroval jo bo prevzvišeni škof Gregorij Rožman, ki bo imel tudi slovensko pridigo. Rev. M. J. Butala, župnik in duhovnik vodja KSKJ, bo imel pa angleško pridigo.

Po maši bo na razpolago brezplačen prevoz v park sv. Jožefa, Theodore in Raynor Avenue, kjer se bo dobilo kosilo.

Popoldanski program, začetek ob 1:30

1. Pozdrav Mr. John Cernovic, vrhovni predsednik KSKJ Dneva.
2. Molitev Rev. M. J. Butala, duhovni vodja K. S. K. J.
3. Poklon ameriški zastavi . . . Ameriška legija, postojanka sv. Jožefa.
4. "Star Spangled Banner" . . . Mr. John Germ, gl. predsednik KSKJ, Pueblo, Colorado, in Miss Mary E. Polutnik, gl. nadzornica KSKJ, Lorain, Ohio.
5. Pozdravi . . . Hon. Arthur O. Janke, jolietški župan; Hon. John Uremovic, rockdalski župan.
6. Odgovor . . . Mr. John Germ, gl. predsednik K. S. K. J.
7. Petje . . . Cerkevni zbor sv. Jožefa; vodi Mr. Anthony Rozman.
8. Njegova prevzvišenost škof Gregorij Rožman; predstavi ga Rev. M. J. Butala.
9. Prevzvišenemu vladiki Rožmanu v pozdrav . . . Člani mladinskega oddelka K. S. K. J.
10. Hon. John A. Blatnik, kongresnik Zed. drž. iz Minnesote; predstavi ga Mr. Joseph Zalar, gl. tajnik KSKJ.
11. Petje . . . Cerkevni zbor sv. Jurija, South Chicago, Illinois; vodi Mr. Joseph Sterbentz.
12. Organizirano bratstvo . . . predava Mr. James E. Burke, državni pravdnik.
13. V čast vojnim materam . . . govori Mrs. Mary Hochevar, gl. nadzornica KSKJ, Cleveland, O.
14. Petje . . . Cerkevni zbor sv. Jožefa.
15. Govor . . . Mr. Anton Grdina iz Clevelanda, Ohio, bivši gl. predsednik KSKJ.
16. Petje . . . Cerkevni zbor sv. Jurija.
17. "Zvestoba KSKJ" — "Bog blagoslovi Ameriko" — zapojejo združeni zbori.
18. Poslovilni poklon ameriški zastavi . . . Ameriška legija, postojanka sv. Jožefa.

Zvečer brezplačen ples od 8:30 do 12:00

v telovadnici v parku sv. Jožefa Igral bo Roy Gordonov orkester.

Bratje, sestre in prijatelji K. S. K. Jednote! Pridite, udeležite se, da boste pričali najlepši zgodovinski slavnosti, kar ste jih še doživeli. Še je čas, da se odločite in pridružite.

Bratje, sestre in prijatelji K. S. K. J., pozdravljeni!

Za "K. S. K. J. Dan,"

L. ZELEZNIKAR, tajnik.

Psica, ki so ji poginili njeni mladiči, prav z materinsko ljubeznijo skrbi za tri levje mladiče, katerih mati mora nastopati v cirkusu v Palisades Park, N. J.